

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartás:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Mindezt — miért?

„A kormány nem idézte fel a felekezetek harczát.”

„A kormány nem akar vallásháborút.”

„A kormány komolyan törekszik, hogy a vallás felekezetei között a béke megnevezettségévé váljék.”

Ergő: a kormány nem oka semminek.

A kormány ártatlan, akár a husvéti hárány.

De hát akkor, kik a bűnösök tulajdonképpen?

Mert azzal csakugyan illő dolog volna valahára tisztába jönni, hogy az állam és egyház között kitört háborút ki idézte fel, ki volt a hadüzenő fél és ki a felelős mindama — nagyon is komoly — következményekért, melyek ebből az áldatlan küzdelemből természetesen kifelőlnek fognak.

Csáky gróf, a kultuszminiszter csak a napokban mondott beszédjében egyszerűen tagadta, hogy a harczot a kormány provokálta, s a helyzetet a kormány mérgeztette volna el. Szerinte a valódi bajszerzők maguk a r. kath. fő és alpapok, a kik ördögöt látnak azon a falon, a melyen a kormány egy modern emberi alakot akart megrajzolni.

Ezzel szemben a r. katolikus klerus konferenciáit tart; memorandumokat szerkeszt; bele vonja a dolgot a törvényhozást, a királyt sőt még a római pápát is; fellármázza az egész keresztény világot a mutogatja ama sebhelyeket, melyeket a kormány egyházpolitikai programja a r. kath. hitelvek testén ejtett.

Már most csakugyan ember legyen a talpán, a ki ebből a felettébb zűrzavaros állapotból ki tudja halászni az igazságot és ennek nyomán a nagyméretben dúló vallásháború igazi tettesét kiragadja buvó helyéből.

Mert annyi bizonyosnak látszik, hogy a valódi tettesek nem mernék a küzdő terere kilépni és nyílt sisakkal nézni szembe az ellenséggel.

Csáky gróf — ő maga sem nyílt határozottsággal, de még is elégtérhetően — a klerust állítja a vádlottak padjára.

A klerus pedig a kormányt bélyegzi bűnösnek és teszi felelőssé a következményekért.

Már most — hogy mégis valami módon kiderüljen a titok — megkelle indulni az úgynevezett „kultusz-budget vitának.”

És ennek a vitának eddigi folyamán az orsz. 48-as pártnak egyik jeles tagja, Györfly Gyula, mond egy ép oly kitűnő elmével megfogalmazott, mint nagy tudással és bölcs mérséklettel megépített beszédet a kormány egyházpolitikai programjáról és ebben a beszédben aztán szépen ki is deríti a valóságot, rájön a valódi miért-re, tehát az egyház és állam közti harcz indító okaira is.

Györfly Gyula igen helyesen motivált nézete szerint a harcz származott a kormány egyházpolitikai programjából.

És miért kellett a Wekerle-kabinetnek éppen ezzel a programmal köszönteni be?

Hát egyszerűen azért, mert az egész programban nem lett volna semmi új és semmi különös, és főleg nem lett volna az új kormány megalakulásának semmi lételeménye, ha nem tűzi ki programjába e csak úgy hirtelenében előrántott egyházpolitikai törvényhozási teendőket és kormányfeladatokat.

A Szapáry-kabinet bukását nem az idézte fel, hogy kormányzati programjában nem volt benne sem a köztársasági házasság, sem a pol-

gári anyakönyvvezetés — hanem egyéb okok.

És a Wekerle-kabinetre — mely csak éppen egyházpolitikai törekvéseiben különbözik az elődjétől — vajon azért volt-e szükség, hogy a kötelező polgári házasságot stb. megígérje, s ezzel háhorít idezzen fel az egyház és állam között?

Nem ezért, hanem igen is azért, hogy az új kormány különb legyen a deák-vásznánál — vagy is, hogy ne legyen egyszerűen folytatása a Szapáry, vagy Tisza-fele kabineteknek.

Ime itt van a magyarázat. Ebben keresendő ennek a merészen feldeztet és még nagyobb fokú konfliktussal folytatott politikai és vallási küzdelemnek a — miértje.

A Wekerle kabinetnek kellett egy új program, olyan, a mely hangozzék, s e mellett liberális is legyen.

No hát tagadhatlan, hogy eléggé hangzatos és eléggé liberális is arra, hogy még a szabadelvűek is elutasítsák magukat a dicsőség-részt, s bizonyos szent áhitattal tekintsenek — Róma felé.

Ilyen körülmények között azt hisszük, ezt a „miért”-et csakugyan nincs oka senkinek elfogadni, mert nálunk a Wekerle-kabinet egyáltalán nem pótol olyan nemzeti vagy más közszükséglet, hogy azt már most a nemzet maga is védelmébe vegye az általa felidézett oktalán, de igen könnyen végzetessé válható küzdelemben.

Politikai hír.

Asbóth János leleplezése. Asbóth János a képviselőház szombati ülésében kijelentette, hogy őt bízta meg Szűgyény osztályfőnök annak idejében egy jegyzék fogalmazásával. Paar gróf akkori osztrák-magyar nagykövete. A Bud. Korr. a következő megjegyzéssel kíséri Asbóth állításait: „A mint mi tudjuk, Asbóth ur annak idején a külügyi hivatal sajtóirodájában volt alkalmazva s tudunkkal a sajtó-iroda tagjait politikai jegyzékek fogalmazásával nem szokták megbízni.” Asbóth Bécsbe utazott, hogy bizonyítékokat szerezzen állításának támogatására.

A t. Ház.

Budapest, márc. 11.

Ami Tisza Kálmán beszéde után várható volt: ma megtörtént. Asbóth János nem maradt adós a válasznál. Napirend előtt szólt fel a házban és nem minden el nélkül való megjegyzésre, hogy csak okmányok elikkasztása révén juthatott volna olyasminnek tudomására, hogy Tisza segítségért folyamodott a római pápához: Asbóth mely sajnálatának adva kifejezést, hogy a kényserhelyzet indírczéjába hajlít, — kijelentette, hogy tiszteendővel ezelőtt Szűgyény-Marich László akkori osztályfőnök megbízásából és Tisza Kálmán óhajára ő fogalmazta azt a jegyzéket, melyet e tárgyban gróf Paarhoz intéztek. Az ellenzék gunyosan nevetett és Tisza Kálmán ingerülten kelt föl, hogy Asbóth kegyetlen szavaira válaszul. Most is vissza-szantassított mindent s azt jegyezte meg, hogy nem volt titkolódzásra szüksége, midőn az igazságot eloszlatása céljából a kényserházaságról szóló törvényt levette a napirendről. A házban s mindenkinek nyíltan megmondotta, hogy e törvényjavaslatot sosem fogja többé beterjesztetni, de sem a pápának, sem másnak nem tett ígéretet arra nézve, hogy mit fog és mit nem fog tenni a jövőben. A kis, napirend előtt való, háború az ellenzék derűtlensége mellett végződött.

Az első szónok Kemény Pál volt, ki a kormány egyházpolitikájának ellen nyilatkozott s a katolikusoknak a legszélesebb alapon nyugvó autonómiát követelt.

Perczel Dezso vezetésével Asbóth ellen fordult, ki rála tegnapelőtt ugy emlekezett meg, mint a szabadelvű párt krudélis alelnökéről.

Ezután arra hivatkozott hogy a főpapi karnak nálunk, mint minden más országban mindenesetre arra az álláspontra kellett volna helyezkedni, hogy — tolerans posse. A szónokkal e közben többször megessett, hogy főpapi kar helyett főispáni kart emlegett, mire Vajay István igen izléstelen megjegyzést tett.

Ezért nagy zaj és ingerültség támadt, melyből éles kritikák megjegyzések röpültek a függetlenségi párt türelmetlen lelkésztagja felé. Növelte a felháborodást az is, hogy Vajay apró papírcsillagokat hozott magával, melyeket olyan kommentárral osztogatott egyeseknek, hogy újabb Bertalan-é lesz, melyben csak azokat fogják megkímélni, kik ily csillagokat viselnek. Az izléstelen tréffát még tetézte az a, hogy a megkímélendő közö a legprononcirozottabb — protestánsokat vette föl.

Horváth Gyula, mielőtt az egyházpolitikai kérdésekre tért volna, általános figyelem között terjesztette ki arra az ügyre, mely ma Asbóth második felszólalásával akuttá vált. Horváth egyenesen felszólította a kormánrt, hogy rövid úton szerezzen magának tájékozást a külügyminiszterrel, hogy mi igaz Asbóth vádjából s aztán tájékoztatása esetleg már a legközelebbi ülésen magát a házat is. Horváth nem titkolta, hogy midőn nem helyesli Asbóth eljárását, nem tartja illónak a szabadelvű párt magatartását sem, mert évek óta jól ismerhetik egy egyházpolitikai, mint aulikus vallását, nem illeendő nekik pálcázást törniük ismert egyházpolitikai álláspontja fölött sem. Azt pedig, hogy Tisza valóban közlegény volna a szabadelvű pártban, minden elfogulatlan ember ítélőre bízta Horváth. A ki tizenöt esztendőig vezette az ország ügyeit — jól vagy rosszul, az mindegy —

Gróf Károlyi Gábor: Nem egészen mindegy... Nekem legalább nem.

Horváth Gyula: — az visszavonulhat, tartózkodóvá lehet, de a párt, melynek élén állott, közlegénynek tekinteni nem tudja. Hogy az egyházpolitikai program ellen, a házban urakodó majdnem teljes egyetértés dacára annyi támadást intézzen, annak oka abban rejlik, hogy a kormány nem jart el elég nyíltan és őszintén. Nem a kultuszminiszter, ki Horváth mint ellenfelet is nagyra becsül, hanem általában a kormány.

A másfél óráig tartott beszédet az ellenzék zújason megjelente, az elnök pedig az ülést öt percze felfüggesztette.

A szünet után gróf Csáky Albin reflektált Horváth Gyula beszédére és újolag kijelentette, hogy a februáriusi rendeletet ő kezdeményezte, ő bocsátotta ki s azért a felelősséget ő viseli. A miniszter egy kuriózuma is rá akart mutatni. Ez a kuriózum az volna, hogy Horváth Gyula előbb azt mondta, hogy az egyházpolitikai program langba borította az országot, később pedig arról megelégedkezve, Apponyinak vindikálta a dicsőséget a program felállításáért. A miniszter mindazonáltal nem akarja a felelősséget Apponyira hárítani, mert a latin mondással tart, hogy: pater est quem nuptiae demenstrant. (Nagy derűtlenség.)

Nagy derűtlenséget keltett a miniszternek az a megjegyzése, melyet gróf Károlyi Sándornak egyik aggályára tett. Gróf Károlyi Sándor azt akarta érteni, hogy a polgári anyakönyvvezetés életbe fog lépni — majd ha fog. És ebben a miniszter kénytelen neki igazat adni, mert a polgári anyakönyvvezetés életbe fog lépni 1894. január 1-én, mikor fog.

A miniszter ezután Nagy Istvánnal polemizálva, hivatkozott gróf Andrássy Gyulának magánkörben tett nyilatkozatára, mely azt tartalmazza, hogy a kötelező polgári házasság behozatala növelni fogja a vallásbadságot, mert a szülők gyermekeiket már zsege korukban oly vallásos nevelésben fogják részesíteni, hogy később ne elégedjenek meg a pusztán polgári jellegű házasságkötéssel. A legkülönösebb látvány, hogy azok a férfiak, kik éveken át az egyházpolitikai kérdések szabadelvű megoldását tűzték programjukba, most mikor e kérdések megvalósításáról van szó —

Ugron Gábor: Csak kompromittálásról. (Nagy zaj.)

Gróf Csáky Albin: ... most ott hagyják szép elveiket.

Hangok a szélsőbalon: Mi ott leszünk a megvalósításnál.

Gróf Csáky Albin végül a beterjesztett határozati javaslatokról nyilatkozott. Az autonómia ügyében megkezdett munkáját készséggel fogja folytatni, mihielyt erre az alkalmas momentum elérkezik. Ez pedig rövid idő alatt el fog érkezni.

Fenyvessy Ferenc határozati javaslatát éppen ezért a miniszter elfogadta és elfogadásra ajánlotta. Asbóth határozati javaslatát azonban, melynek első része lehetlenséget követel, annál kevésbbé fogadhatja el, mert a kormány semmire sem hajlandó egyházpolitikai programját napirendről levenni.

Egyveleg.

Imádkozó Oroszország.

Legközelebb az összes orosz templomokban imádságokat fognak elrendelni Klement bolgár metropolitaért és kéri fogják az Istent, hogy a szent orthodox egyháznak ezt a

vértanúját szabadítsa ki a tirnovói hóhérok zsarnokságából és állítsa őt a katolikus járom alul megszabadult Bulgáriá elére.

A második Panama-per.

Páris, márc. 11.

A Panama megvesztegelési pörben a mai tárgyalás déli 12 óra 20 perczkor kezdődött. Az eskütétel egyike kérdi, hogy nyomára lehetne-e jutni annak a 300.000 franknak, a melyet Floquet a hírlapok számára kért. Lesseps azt feleli, hogy ezt nem tudja, mint hogy már régóta fogságban van.

Következik Ranc kihallgatása, a ki azt mondja, hogy ő Clémenceauval együtt ment Freycinethez, hogy megakadályozzon a boulangista agitációk idején egy oly pört, a mely kárára lett volna a köztársaságnak. Presszióról szó sem volt.

Barie azt mondja, hogy egy ember 25.000 frankot ajánlott föl neki minden képviselő számára, a ki a Panama-javaslat mellett fog szavazni. Lesseps tagadja ez állítás valóságát.

Ezután Andrieux-t hallgatták ki. Andrieux a következőket vallotta: Hez egy chek-listát küldött a Panama-ügyben kiküldött vizsgálóbizottságnak. Arton vonakodott közölni vele a 104 képviselő listáját, mert ez által biztonlátét látta veszélyeztetve. Andrieux kijelenti, hogy ő autentikusnak hiszi a Reinach-féle listát és hiszi, hogy a Panama-javaslat fölött megejtett szavazás idején több képviselőt megvesztegettek.

Erre több szakértőt hallgatták ki a Panama-csatornai munkálatok ügyében.

Cottu asszony azon lépéseket adja elő, melyeket nála Soinoury, a közbiztonsági osztály volt főnöke tett. Az elnök Soinoury-t hivatta. A következő vallomások nem bírnak különös érdekléssel. Ezután Allain Targé volt minisztert hallgatták ki, aki azt mondja, hogy Lesseps a saját útján való támadásokkal fenyegette őt, ha nem lesz segítségére a Panama-társaságnak. Lesseps tagadja ezt.

Soinoury, a ki időközben megjelent, tagadja, hogy ő kereste volna a találkozást madame Cottuval és azt valja, hogy Cottu neje maga ment hozzá, hogy férjét láthassa. Ő, Soinoury, a Panama-ügyről beszélgetett Cottu nejevel, de határozatlan tagadja, hogy csak kísérletet is tett volna, hogy alkuba bocsátkozzék vele. Hit alatt valja, hogy nem fenyegetődött.

Madame Cottu határozatlan megmarad a mellett, hogy Soinoury az iránt kérdészködött tőle, hogy nincsenek-e birtokában jobboldali képviselőket kompromittáló iratok (Hosszantartó élenk mozgás). Soinoury azt mondja, hogy pusztán információ céljából kérdezte, hogy nincsenek-e Cottu birtokában oly iratok, a melyek jobboldali képviselőkre vonatkoznának. Erre a tárgyalást nagy mozgás közt elhalasztották.

Anglia hadserege.

Az alkónáz hét órai vita után elfogadta azt az indítványt, hogy megkezdje a hadügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalását. A hadügyi miniszter erre azt indítványozta, hogy a hadsereg békeállománya Angliában és a gyarmatokban — India kivételével — 154.442 főben állapítsassék meg. A miniszter kijelentette, hogy nincs oka változtatásoknak javasolni. A husz év óta fennálló rendszert folytatni fogják.

Ama szándék kivétel, hogy Egyiptomból egy zászlóaljat visszavonjanak, egy másikat pedig egy gárda zászlóaljjal helyettesítsenek, a legutóbb események nemcsak megakadályozták, hanem ha a csapatok szaporításának jelenlegi szükségessége Egyiptomban megszűnik, vissza fognak vonni egy zászlóaljat. Azt a rendszert, hogy a külföldi szolgálata külön hadtest szerveztessék, feladták. Ellenben 20.000 embernyi haderőt tartanak készen azon kis háborúk céljaira, melyeket Anglia időnként viselni kénytelen. A vitát ezután elhalasztották.

Emke.

Az Emke tegnap, vasárnap d. u. a városházán tartott havi rendes ülésen jelen voltak: Bély Ákos gróf alelnök, Sándor József t. alelnök-főtákar, Merza Lajos főpénztáros, Török István dr. jegyző, Székula Ákos ellenőr, Bethlen Bálint gróf (Gyéres-Szentkirály), D. Deák József, H. Gál Domokos alispán (Dicső-Szentmárton), Lengyel Lajos (Erzsébetváros), Kornis Viktor gr. (Sz.-Benedek), Jósika Lajos báró (Branyicskő), Merza Gyula, K. Sándor József közjegyző (Déva), Szabó Samu, Szenkovich Márton, Wass Béla gróf.

Előkölt: Bély Ákos gróf.

Előadott: Sándor József.

Előklő alelnök a gyűlést megnyitván bejelenti, hogy Bethlen Gábor gróf elnök betegeség által van akadályozva a megjelenésben, hasonlóképpen stírgönyileg mentette ki elmaradását Horváth László val. tag. Bemutatja Rókk Pál tiszteletli tag közszönd levelet a 84-ik évi születési évforduló napja alkalmából hozzá intézett üdvözlő stírgönyért, mit a választmány éljenzéssel vesz tudomásul.

T. alelnök-főtákar szokott havi jelentésében előadja, hogy tartatott közben 1 direktorumi és 1 irodalmi szakszótályi gyűlés. Az egyesületi képviselők közül kiemelendő, hogy Bethlen Gábor gróf elnök és Horváth Gyula alelnök személyesen jelentek meg Rókk Pál tiszteletli tag 84-ik születési napja ünnepén Sajó-Ládán; a magyarázó-kereki iskola ügyében helyszíni kiszállást tartottak Sándor József, Merza Lajos és Koleszár Lajos, a kalotaszegi kör titkára; az algyógyi földmívelő iskola téli vizsgálatán az egyesületet Szakáta Péter ellenőrző bizottsági tag képviselte. Előadja t. alelnök-főtákar, hogy a május 28-án Deesen tartandó évi rendes közgyűlés ügyében alakult 100-as rendező bizottság megkezdte működését; felszólítást intéztek a Kárpát-egyesülethez, hogy a radna-borbereki fürdő ekkor nyissa meg és e végből egy kirándulást rendezzenek; emléklap fog megjelenni; az estéli diszeldáción a budapesti nemzeti színház és az opera tagjaiból fognak közreműködni; az egész közgyűlés és ünnepély méltó megrendezése körül legnagyobb érdeklődést tanúsítja és tevékenységet fejt ki maga Bornemisza Károly a vármegye főispánja; Réthy László dr. megígérte, hogy a vármegye multjára vonatkozólag érdekes adatokkal fog szolgálni. Ezer forint alapítvány jut az egyesületnek úgy véli Wahrmann Mór hagyatékából, és alapító lett 100 frttal Nemes Péter kolozsvári iparos.

Merza Lajos főpénztáros jelentése szerint a február havi bevétel 4338 frt 78 kr. Bemutattatik az évi zárszámadásról Gáman Zsigmond és Szöcs Géza számvizsgálók jelentése, mely szerint mind a számadásokat, mind pedig a pénztárt a legnagyobb rendben találták; felülvizsgálatra kiküldetnek dr. Deák József, Jósika Lajos báró és Wass Béla gróf.

A folyó évi segélyző turnusra beérkezett folyamodványok áttétének H. Gál Domokos bizottsági előadóhoz megjegyezve, hogy a bizottság tekintettel a leszállott kamatlábokra, a költségvetést szigoron figyelembe vegye.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter felhívja az együletet a milleniralis kiállításban való részvételre. Az egyesület azt örömmel teljesíti és az országos bizottságba való felvételre ajánlja Bethlen Gábor gr. elnököt, Sándor József t. alelnök, főtitkár és Kornis Viktor gróf választmányi tagot.

Örömmel vették tudásul, hogy az unit. E. K. tanács beleszerezett a felekezeti segélyek közvetlen kiszolgáltatási módjába.

Az aradi erélye muzeum megnyitó ünnepélyére, mely márc. 15-én lesz, kiküldetnek K. Sándor József, Váshelyi Béla és Barabás Béla orsz. képviselők.

Az országos nőképző egyesület 25-án lesz, kiküldetnek: Bethlen Gábor gróf, Károlyi Tiborné grófnő, Berzevitz Albertné, Hegedűs Sándorné, valamint Horváth Gyula, Bartha Miklós, elnökségi fővárosi választmányi tagok.

Örvendetesen vették tudomásul, hogy Gajzágó Manó ügyvéd a néh. Mucsi József hagyatékát terhelő perből a hagyatékot mint három bírósági forumon keresztül megmentette.

A kolozsvári gazdák hitelszövetkezetének az egyesület szokott feltételei mellett 5000 frt költsön szavaztatott meg.

Monstre-pör.

(Bánffy-hunyadi vérengzés.)

— Saját tudósításunk. —

(Hatodik nap)

(Folytatás)

Fridmann: Fentartja előbbi vallomását a Kis huszárra nézve, hogy t. i. a betörésről jelen volt.

Mayer csendőr szintén korábbi vallomása mellett marad.

15 percznyi szünet után kezdődik a vég-tárgyalás folytatása.

Láposi Juliánna tanu szemébe mondja Kovács Márton Kis huszárnak, hogy ő is zavargott. Megmutatja betört fejét, a mivel azt bizonyítja, hogy csakugyan jelen volt a vérengzésnél és láthatta Kis Huszárt.

Gagy Ferenc tanu azt valja, hogy Kis Huszár beszélte neki, hogy ő is ott volt a verekezésnél vér is folyt és a comissiót megverték. Nekik lehet köszönni, hogy a választás megsemmisült, ők verték meg az urakat és ők érdemlik meg 11-en az ebédet. Mindezt akkor beszélte el a vádlott, a mikor a kocsrába ettek és ittak.

Elnök. Kivel evett akkor a vádlott?

Tanu. Láttam azt az urat Bölöni urnál de a nevét nem tudom.

Elnök. A szavazás után Gagy hová ment?

Tanu. Bölönihez.

Elnök (vádlothoz). Látna Gagy a magok pártján áll, hát miért nem valja be az igazat?

Tanu. Nem úgy történt kérem. Elnök. Brody beszédjét hallotta?

Tanu. Igen, de semmi látást nem hallottam tőle.

Bródy. Sziveskedjék tanu megmondani tettem-e valami olyant, vagy mondtam-e, a mi biztatás lett volna arra, hogy betörjenek.

Tanu. Nem hallottam. László Károly kire gyanu irányult, hogy Kovács Kis huszárnak bort fizetett, behívta elnök és tanu ráismert, hogy csakugyan László Károly volt az.

Elnök: az összes vádlottakat behívta) Tanu nem emlékszik, hogy ezek közül lett volna akkor valaki, mikor Bródy beszélt?

Tanu. Nem emlékszik.

Sámi ügyész: A betörés előtt Bródy ur beszélhetett az ablakokból?

Tanu. Beszélhetett, de én nem tudom.

Elnök: Látta Kertész főszolgabíró urat Bőlninél?

Tanu. Nem!

Nyilas Károly tanu jelenik meg.

Elnök: Mikor jelent meg a választásnál?

Tanu. Reggel 8 órkor. Beszálltunk a Csillaghoz és délelőtt elmentünk a Bőlni házához. Mikor a betörés történt Bőlni urnál voltunk.

Elnök: Megismerne valakit, a ki ott volt a betörésnél?

Tanu. (Végig nézve 17 vádlottat.) Nem ismerem egyet sem!

Ügyész: Nézz meg jobban.

Tanu. Hiba nézem. Nem ismerem senkit.

Elnök: Meddig időzött a „Csillag” fogadóba?

Tanu. Több ideig.

Elnök: Bőlnihez mikor mentek?

Tanu. A betörés előtt 10 perccel.

Elnök: Nem hallott valami nyilatkozatot előre.

Tanu. Nem!

Elnök: Nem ismert a vádlottak közül valakit a „Csillag”-ba?

Tanu. Kis Huszárt ismertem. Bottal és úri kalappal jött be.

Elnök: Nem dicsekedett, hogy mit csinált?

Tanu. Nem emlékszem.

Elnök: Bőlni ur érintkezett a néppel?

Tanu. Igen!

Elnök: Tordai urat látta.

Tanu. Nem emlékszem.

Ferenczy védő: Mikor a betörés történt, miféle formájú emberek voltak?

Tanu. Többfélek; voltak ott még gyerekek is.

Kis Huszárt ellen tett vallomásra meg esketett a tanu.

Csörgei Ferencz Kurtz jelenik meg azután mint tanu.

Elnök: Mondja imét Kis Huszárt szemébe a mit tud. Ott volt ez az udvaron a betöréskor.

Tanu. Nem volt.

Krucsin Miklós tanu, deritei törzsgyőző nem ismer fel senkit a vádlottak közül. Csak azt látta, mikor a Csillag felől jött tömeg egyesült a választási színhely előtt álló tömeggel, egy ideig ráncigálta a kaput, a azután bement. A Bőlnyi udvarán sem volt, Bródyt sem nem látta sem nem hallotta.

Azt hallotta meg a záraképződése előtt beszélni, hogy „haj less” hogy kik, nem tudja, de ruhájukról ítélve Bánffy-Hunyadiak voltak.

Kapitányával együtt ment haza, a ki beszélt, hogy hallotta Bródyt az ablakból beszélni intett és mondtott „menjtek, rohanjatok meg, ássátok, megfizetek pénzt.” Lapistye értett magyarul, tanu volt (időközben meghalt) és magyarul is oláhul is elmondotta a mit hallott.

Bródy: Miután a tanu az egész

bűnper legérdekesebb tanúja kéri a 4 n. sz. alatt levő hivatalos jelentését felolvasni.

Felolvastatik a jelentés, melyet Krucsin Miklós intézett a főszolgabíróhoz. A jelentés tudatja, hogy „az oláh papon kívül mindenik szavazót megnyerte,” és reméli azt is megnyerhetni, habár ragaszkodik a passzivitáshoz. Ezután részletesen és nevenként felsorolja kik voltak bent a jan. 28-iki szavazásnál.

A jelentés végén mint „érdekes epizód” említi, hogy a betörés után az udvarról kimenekülve az utcán találta Lapistye Vari és Laza Mihályt a kik azt bejelenték, hogy látták és hallották Bródyt, a mint az ablakból kihajolva intette és bátorította a tömeget, hogy rohanjatok meg, ássátok, verjétek.

Ezután folytatatik Krucsin kihallgatása.

A betörők közül senkit sem ismert meg.

Ferenczy védő: A két csendőrt hogy került a tömegben keresztül, a mikor a tömeg a Csillag felől jött és a csendőrök ugyanazon irányból érkeztek? — Tanu erre felvilágosítást adni nem tud.

Bródy: Józsan volt-e Lapistye, a mikor ezen epizódot elbeszélte?

Tanu: Ivott volt ugyan, de azért józan volt.

Ferenczy védő: Konstatálni kívánja hogy az az ember, a ki a betöréskor azt mondta: „ez a zászló az én kezembe való” tanu előtt ismeretlen volt és csak a melléte levők mondták, hogy ez a Kis Huszárt lehetett.

Felolvastatik Stypu Mitru tanu vallomása, látta, hogy az emberek a választási helyiséghez rohannak, az ablakokat beverik, az udvaron futkosnak. — Ez tartott mintegy 10 percig, míg a csendőrök megérkeztek. Ezek a tömeg hajgálján kezdődött, míg egyik csendőr egy lövést tett. Ekkor a tömeg kibuzodott az utcára.

Elnök a tárgyalást délután 3 óráig felfüggesztette.

(Hatodik nap délután.)

A végtárgyalás folytatása délután 3 órakor kezdődött.

Először Tulbora György tanut hallgatták ki Tordai vádlott kívánságára, de Tulbora semmi lényeges vallomást nem tett.

Bálint István Bandi Pista azt vallotta, hogy Kis Huszárt a kocsmában látta akkor, mikor a lövés történt.

Verecs János tanu áll elő.

Elnök: A választáskor hol volt?

Tanu: A Raktárba pálinkáztam.

Elnök: Kit látott ott?

Tanu: Kis Huszárt láttam ott, de már a lövés előtt eljöttem.

Vallomása lényegtelen.

Kis Antalé tanu jelenik meg. Fenntartja azon korábbi vallomását, hogy Kovács Márton kis-huszárt legutóljára mentela kocsmából azon hír vétele után, hogy a választási helyiségbe betörtek.

Sámi ügyész: Nem volt-e maguk vádlottak és tanuk között valami megállapodás, hogy nem adják ki egymást?

Vádlott tagadja.

Kudor János körösi vádlott: Odahaza volt egész nap. Mikor a nagy zajt hallja, az ablakból kinézett, hallotta, hogy „surranak”. Erre ő is kisietett az iskola felé és nézte a meglötteket, sajnálkozott rajtuk. Az udvaron benn nem volt, semmit nem csinált.

Jurcsuk, Fridman, Mayer csendőrök szemébe mondják, hogy bent volt az udvaron, ő kezdte meg a kasszát, dobált és másoknak is adott a fahasárbokból, sőt Mayer rá is kiáltott.

Kovács csendőr hasonlólag vall.

Koleszárné tanu: igazolt betegsége miatt nem jelenhettem meg, felolvastatik a viz-

gálati jegyzőkönyve, mely szerint a Bőlnyi házával szemben lévő lakásból látta és hallotta a csoportosulást. 11 óra tájlatlatta, hogy a Bőlnyi udvarára többen vittek be karókat és botokat s ott elhelyezték. Látta az igazgatóságot, hallotta Bródy beszédét a Bőlnyi udvarán, de a tartalmát nem hallotta. Ellenben hallotta a Bródy beszédét az ablakból, melyből a következő szavakat jegyezte meg: „Összetett kezekkel kérem, még csak egy pár óra van hátra, menjének és szavazzanak; mentek meg a házát, tépiék szét a rabigát, csak vigyázzanak, nehogy a csendőrök kezébe kerüljenek.”

Ezután látta a tömeget, a mint a kapuban álló egy csendőrt félretoltak, a kaput betörték, behatoltak a választási helyiségbe; látta a férjét, kitámolyogni a teremből. Látta Kudort, a mint elsőnek bontotta meg a falkazalt, látta a csendőröket, a mint jöttek és a népet kiszorították. Gyarmathyt hozzá vették fel, nála nyerte az első segélyt.

Kudor András tanu: Jött az iskola felé, 10–15 lépésre volt, a mikor látta a tömeget betörni. Felesége és fia nem engedték az udvarra bemenni, felment az igazgatóhoz. Ottan látta az udvaron lefelé jeleneteket, a mint a csendőrök megérkeztek, kérték a népet, hogy távozzék, de azok nem engedtek, a egyszer hallotta a kiáltást: „neki fiuk a háznak.” Erre megbontották a falkazalt és dobta a csendőrök. Figyelme lett, mikor Mayer csendőr kiáltott: „ej ej Körösi, nem gondoltam volna, hogy maga ilyen ember.” Semmiféle vette Körösit, aki unokatestvére, és látta, hogy fa van a kezében. Ettől kezdve szemmel tartotta Kudor János vádlottat, a kinek ugyan volt fa a kezében, de senkit sem bántott.

Ferenczy védő kérdésére kijelenti, hogy a tömeg szuhancok, férfiak és asszonyokból vegyesen állott.

Tanu elkérdezik 2 napra haza, a törvényszék szabadságot ad neki.

Felolvastatik Mosonszky tanu vizsgálati jkeve.

Látta, hogy többen voltak az udvaron, mikor a Csillag felől egy tömeg jött, melyben többen között Kudor Jánost is felismerte, kit Mayer csendőr kihívó magaviselete miatt meg is szólított: „Körösi, ezt magáról fel nem tettem.”

Bokor Ferencz Heregyia tanu visszavonja a vizsgálat rendjén tett azon vallomását, hogy az udvaron felismerte volna Kudor Jánost és Vincze Jánost. Most azt vallja, hogy csak olyanforma volt.

Előadhatatik mind a 17 vádlott, hogy tanu válassza ki, ki volt az a hasonl. Tanu ezt nem tudja tenni és mentesgállat hozza fel, hogy a vizsgálat rendjén tett vallomása-
kor részeg volt.

Ferenczy védő kérdésére vallja, hogy a kerten keresztül, hátulról ment be az udvarra és sorba nézve a betört ablakokat, azok egyikén keresztül látta meg Gyarmathyt, a mint véresen hayert a padok között.

Csörgei Ferencz tanu: Látta Kudor Jánost a kapu előtt. Előbe tartatik, hogy a vizsgálat rendjén azt vallotta, hogy az udvaron állott. Tanu megmarad mostani vallomása mellett. Kudort később nem látta.

Felolvastatik Szabó csendőr vallomása:

A mint felállottak a néppel szemben, többen doronggal, később a tömeg megrohanta az udvaron levő kazal fat, dobálni kezdtek, többen közt vádlott, kit jól ismertem már előbb.

Varga Mihók Márton tanu. A választás napján B-Hunyadon volt, a Körösi házban szállva. Együtt ültek a szobában, a mikor látták, hogy suhant a tömeg az utcán, hallottak egy „dühnést” (lörés) egytt futottak ki a házból, ott elváltak, s azután többé nem látta a vádlottat.

Előbe tartatik, hogy a vizsgálat során mindezekről semmit sem tudott.

Issekutz bíró. 10 ember bizonyította eskü alatt, hogy Körösi az udvaron volt. Ennek dacára fenntartja tanu azon vallomását, hogy meg a lövéskor is benn volt Körösi a szobában?

Tanu megmarad vallomása mellett és előadja, hogy a vizsgálókat csak arra hallgatták ki, hogy Bródy mit mondott Nagyalmason és így e pálinkát a népek. Erre mondotta, hogy nem tud semmit.

Törvényszék a tanu megeskütését mellőzi.

Nyárszai Kovács Ferkó János tanu. A választás napján bement B-Hunyadra, elment Körösihez, a kihez maigis mindig szálani szokott. Ott ültek 3-an Mihók, Körösi és ő, mikor a „2 dühnést hallott, hogy lütek” kinézett az ablakon látta a népet futni. Erre a két másik elfutott hazulról, ő otthon maradt. Egyebet nem tud.

Issekutz bíró figyelmezteti ezen tanut is, hogy 10 tanu ellenkezőleg vallott. Tanu ezzel szemben is megmarad vallomása mellett. A tanu megeskütése mellőztetik.

Buzás Márton Jancsi tanu. A betörés idején a pieszon volt, talvala a betörésről, odasietettek látta Körösit, éppen akkor ment be a kapun. Alig hogy bement, épen hangzott az első lövés.

Ezután meg egy lövés történt, de én nem vettem igénybe csak a 2 lövést” azután elmentem.

Ezen tanu szembesítették Mihók Márton és Kovács Ferkó Jánossal kinek szemébe mondja, hogy az első lövéskor Kudor Márton a kapuban állott és nem ottkon volt.

Tanuk mind fenntartják vallomásaikat.

Szembesítették tanu a csendőrökkel. Mindenik megmarad vallomásánál.

Alutczai Dézsi János tanu. A betöréskor otthon volt akkor ment a választási helyiséghez, mikor a csendőrök szánkával indultak már oda, mert jelentették, hogy betört a nép. A csendőrök sorba állottak később löttek. Kudor Jánost a lövés előtt látta, épen mellette állott, beszélgettek együtt. Még a mikor ment oda felé, látta Körösit Kudor Jánost az utcáján állani. Hogy mit csinált azután, Körösi nem tudja.

Kudor Márton Lulá vádlott. A mikor leérkezett Bőlnyire, a választási hely kapuja már be volt törve. Az udvarra nem ment be, az eseményt később hallotta, mikor már elment felebb a piac felé.

Fridmannal szembesítették és előbe tartatik, hogy az összes csendőrök közül egyedül ő vallott rá. Tanu fenntartja vallomását, de hogy valamit csinált volna nem tudja.

Bálint Ilona fogadósa tanu. A betöréskor a „Bőlnyi háza felé az ut színeén jobbtul” volt. Látta ott Kudor Márton Lulá vádlottat a ki vele szemben állott az utcán, szemmel is tartotta és tudja, hogy nem ment be az udvarra. Ott állott akkor is a mikor a lövések történtek.

Tanu megeskütetett.

Fogadósa Ferencz tanu közvetve utólagosan hallgattatik ki mint Kudor Márton mentőtanu az állomásnál elkövetett erőszakoskodásra nézve. Látta vádlottat az állomásnál a vonat megérkezése után, nem csinált semmit.

Folytatatik a betörés;

Alutczai Dézsi János: Látta Kudor Márton Lulát az országúton, a lövés előtt körülbelül 20 perccel, a mit Bálint János Balázsval és többekkel beszélgetett. Egyébri nem tud.

Ezután elnök a végtárgyalást bezárta.

Hetedik nap

Müller Dániel kir. körjegyző tanu előadja, hogy a betörésről keveset tud és személyeket nem ismerhet, mert rövidlalt.

Sámi ügyész. Sirelmet nem szenvedett?

Tanu. Egyetlen vékony vesszőt dob-
tak utánam.

Lakatos András vádlott azt vallja hogy ő otthon volt és csak akkor ment k az utca ajtóba, mikor már löttek.

Kovács csendőr tanu vádlottak szemébe mondta, hogy jelen volt a választás udvaron, de dorong nem volt a kezébe.

Fridmann tanu azt a vallomását fen-
tartja, mely szerint Lakatos Andrást az ud-
varon látta.

Lakatos János vádlott azért járt zászló-
lával mert részeg volt.

Elnök. Tanácskoztak a Csillag fogadó-
dóba, hogy betörjenek?

Lakatos. Tanácskozásban nem vettem
részt. Tordai csendőrt még beszéltem is.
Egyeszerre megfordultam és láttam, hogy
a nép tör be. Én is utánnok mentem rövid
időre, de nem sokára megfordultam és eljöt-
tem a helyszínre. Én külön csak is jöt-
tem mentem és eljénstem, de egyebet
nem tettem, nem hallottam, nem láttam.

Bródy kérdi a vádlottól, nem látott
valami néptömlődést?

Vádlott: Nem láttam.

Ferenczy védő: A lezart Pungit
ismerte?

Vádlott: Nem!

Demeter Gyula, ref. pap, tanu
látta a vádlottat a csillag-fogadóba és járui-
kelni a zászlóval.

A Lakatos mentő tanuinak egész hosz-
szu sorozatát hallgatták ki, de terhelő vallo-
mást egy sem tett.

Kihallgatták Kertész Samu fő-
szolgabíróat is, a ki azt vallja, hogy nem
tapasztalta azt, hogy a zavargásoknál va-
lami tervszerűség lett volna.

Viskán Péter tanu azt vallja, hogy
Lapistye Vaszi, azt beszélte a nyáron, hogy
a bíró és jegyző írás közben vették ki a
szót belőle, a miért terhelő vallomást tett.
Ezt a dolgot nagyon sajnálta.

Batiz Ágnes tanu nem tudja, hogy
Lakatos mikor távozott el a taktárból.

Csörgei Ferencz oda haza volt,
mikor a betörés történt és az ablakon nézett
át és látta a tömeget és Lakatos is zászló-
lával.

Elnök: Lakatos látta, hogy neki
ment a kapunak?

Tanu: Nem láttam.

Elnök: Lakatos aztán oda ment?

Tanu: Igen! Lakatos a betörés előtt
jött hozzánk.

Ezután még több tanu kihallgatása kö-
vetkezett, de lényegesebb vallomást egy
sem tett.

Déli tizenkét órakor zárta be elnök a
végtárgyalást.

(A mai tárgyalásról szóló referándák térszűke
miatt holnapra maradt)

Márczius 15.

Az ünnepről főiskola ajtúsága 1893.
márczius 15-én, a főiskola nagyszobájában em-
lékünneplést rendez. Az ünnepség délelőtt
11 órakor kezdődik.

Cs.-Szt.-Márton közönsége nagy ünne-
pélyességgel fogja megünnepelni márczius
15-ikét. Délelőtt ünnepélyes isteni tisztelőt
lesz, este gazdag programmal hangverseny,

számenve, a mely nyugodt volt ugyan, ha
bár nem volt boldog, szívem meg fog sza-
kadni és hogy a nyugtalanságnál a me-
bánás fájdalomnál nem fogok egyebet érez-
ni soha.

Ha ő soha sem beszélt volna nekem a
szerelemről, el tudnám fogadni a sorsomat
— azt mondanám magamnak, hogy a sze-
relem nem nekem való; de tudni azt, hogy
ő az egész világom s hogy egyszer a karjait
tárta felém. Ah, soha, soha még élek, nem
felejttem el arcának a kifejezését — oh, ez
több, mint a mit el tudok viselni! A bűnté-
semet én hoztam magamra és nem tudom
elviselni.

De el kell viselnem, mondom magam-
ban, amint felállok. A tükörhöz megyek és
az arcomra nézek. Mennyire megváltozott
az! Mily halvány vagyok, mennyire elsovány-
nyodtam és mily szomorúnak látszom! Csu-
dálkozom, hogy senki sem vette észre; de
természetes, hogy mindenki a saját dolgával
van elfoglalva.

Stella és Sir Ernő nagyon sokat van-
nak együtt; az anyám évek óta nem látszott
ily boldognak. Azt gondolom, hogy kívánságai
teljesülni fognak; Stella lehet még Lady
Lydiárd, és meg lesz elégedve, hogy szíve
kívánságát elérte.

Lady Lydiárd! — Mit érnek vele ha
valami olyanféle neven szólítanak? Mily
különcsűnek, mily teljesen megfoghatatlannak
látszik előttem most az, hogy az a gondolat
engemet egykor elkápráztatott — hogy én
valaha obajítottam a! De egy másik neven
— egy olyan neven melyet, most soha sem
hallhatok a nélkül, hogy szívem oly gyors-
an ne dobogjon, mi szinte fájdalom — ne-
kem úgy tetszik, hogy a földön semmi som
adhatna nekem nagyobb megtiszteltetést és
méltóságot.

(Folyt. köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZAJA.

1893 márczius 13.

Egy nagy család.

M. Kernhamtöl.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA

XXX.

(Folytatás)

(46.)

— A fejem fájt — ugy emlékszem, hogy
ma reggel mondtam önnek — én fáradt va-
gyok — dagadom összefüggéslen!

Erzem, hogy közel állok a síráshoz, de
oly erőfeszítéssel tartom vissza a könnyeim-
től, a mire talán egész életemben emlékezni
fogok.

— Megmond nekem valamit? Kérde-
szilid hangon, és közvetlenül mellém. Gerti
— ne gondolja telakodásnak vagy goromba-
gúnak tőlem, amit kérdek. Megbánta, hogy
Lediárdot visszautasította? László, én tudom
az egész dolgot — tehát nem lesz semmi
baj belőle, ha nekem megmondja.

— Megbántam-e? Oh nem. De mi jog-
gal említi ön ezt fel nekem? Válaszolom
hídegen.

— Tudom, hogy nincs jogom rá. De
mondja meg igazán, nem bánta meg? Ismétli
megváltozott hangon Nem busul a gazdag-
ság, állás és mind azon dolgok után, mikről
azt mondják, hogy a fiatal leányok oly ki-
vánatosnak tartanak? Tudja-e, hogy maga
nekem bátorságot adott arra, hogy beszéljek?

— Hogy beszéljen? Ismétlem gépiesen.

— Hogy megmondjam magának, hogy
szeretem — mondja nyugodtan; remegők,
mídon és szavakat hallom. Tudom, hogy
én vagyok méltó magára; de maga nem
szeli, hogy mennyire szeretem — én azt

hiszem, hogy szerettem az első pillanattól
kezdve, hogy megláttam. Ki láthatná magát
a nélkül, hogy ne szeresse? — folytatja szen-
vedélyesen.

Gerti, nem szól hozzám — egy szavá-
val sem ad reményt? Gyermekek, maga nem
tudja, hogy milyen kegyetlen dolgot cselek-
szik, midőn elfordítja a szemét rólam és nem
szól semmit!

Drágám — kiáltja hirtelen és egy ke-
zet érke a kezemen — egy erős kéz,
hiába küzdök ellene azon elhatározással, hogy
nem nézek a szemébe, gyöngéden, de szilár-
dúl maga felé fordít.

— Gerti, azt a könnyet nem Lydiárd
után ejtette? — kérde. Lehetéges-e hogy
valamelyik szavam idézte azt elő?

Valamelyik szava? Szégyen érzettel hu-
zódom el tőle. Hát nem bánt-e ő eleitől
kezdve hídegen? Azt gondolja, hogy én sze-
retem?

Hisz én mindig barágságtam rá!

— Gerti, nem akar nekem válaszolni?

— Kérde kérő hangon és én reszketve hu-
zódok hátrább, amint közelebb jön

Az 1848. március 15-iki nagy nap emlékére a krasznai olvasó-egylet Krasznán a község háza termében 1893. március 15-ikén d. u. 3 órakor nyilvános ünnepélyt rendez.

Az E. M. K. E. és március 15-ike. Márc. 15-ike megünneplését több E. M. K. E. intézmény vette föl programjába az idén is. A brassómezei fiókvalasztmányának állandó márc. 15-iki bizottsága van e célból. A nagy nemzeti nap megünneplését bejelentették eddig még a bodola-nyéni E. M. K. E. fiókkör, a gyulafehérvári E. M. K. E. dalegylet és a kissebesi E. M. K. E. iskola.

MINDENFELE.

Kolozsvárt, március 13.

A kolozsvári márciusi emléket megörökítő szobor alapja már több mint három ezer forintot tesz. Ez összeg az itteni állandó bizottság ünnepélyesből folyt be, és az utóbbi pár évben a vidéken tartani szokott hasonló ünnepélyek jövedelméből küldetett be. Igen helyes lenne, ha a vidéken ez évben tartandó márc. 15-iki ünnepélyeken is megemlékeznének a szoborról. E szoborhoz, — mely egyúttal az **unio szobra** is leendő, minden igaz magyar embernek hozzá kellene járulni filléreivel.

Kolozsvár ünnepe. Rég idő óta nem mutatott akkora érdeklődést a kolozsvári közönség a március 15-iki ünnepély iránt, mint jelenleg. Az előjegyzés a helyek iránt oly nagy, hogy a közönségnek egyharmad része sem fog beférni a redoubtba.

Március 15-ike. A március 15-iki ünnepélyre rendező bizottság tegnap délután igen látogatott ülést tartott Deáky Albert elnök lakásán. Az ülésen jelen voltak a többiek közt: dr. Török István, Hory Béla, Szekula Ákos, Ábrahám Antal, Vincze István, Nedoroszték János, Váradi Aurél, Popini Nándor, Magyar Mihály. Az ülésen Deáky Albert elnök referált az ünnepély egyes részleteiről, a melyek oly élvezetesnek és fényesnek ígérkeznek, hogy a bizottság a legszebb reményekkel néz az ünnepély elé.

Thaly Kálmán újjalag is egy szép levélben biztosította a március 15-iki ünnepélyeket rendező bizottságot, hogy okvetlenül lejön Kolozsvárra szabad előadásának a megtartására. A kiváló történettudós, ha ideje engedni fogja, két napot szándékoszik városunkban tölteni.

Szabad előadás. Thaly Kálmán a március 15-iki ünnepély szónoka nem felolvasást, hanem szabad előadást fog tartani az ünnepélyen, a mi sokkal élvezetesebb a hallgatóságára a felolvasásnál. Thaly Kálmán vonzó előadásra és kiváló talentuma ritka élvezetben fogja részesíteni a közönséget.

Thaly Kálmánról, ki a március 15-iki ünnepély szónoka lesz, érdekesnek tartjuk megjegyezni, hogy 30 év óta buvárkodik a II. Rákóczy Ferenc korszakának történetében. 28 évvel ezelőtt adta ki Botyán János vezénylő tábornok életrajzát. A Bercsényi család történetéből nem rég jelent meg a III-ik kötet, melyben a Rákóczi forradalom legérdekesebb korszaka van tárgyalva, azaz a hazafias tüzzel, mely a Rákóczi forradalmat is, de Thaly Kálmánt is legjobban jellemzi. Tele van e könyv új adatokkal, éltető szellemével. Ára 7 frt.

Jön Küry Klára. Kedvesebb hírrel manapság, úgy hisszük, nem szolgálhatunk a kolozsvári közönségnek, mint azszal, hogy színházunk egykori bájos divája Kolozsvárra jön, hogy résztvegyen a március 15-iki ünnepélyen. A kedves művésznő ideérkezése minden körben nagy örömet idézett elő e alig várják, hogy elmondhassák a szívből jövő „Isten hozott”-at.

Tudomásul. Kérjük a március 15-iki ünnepélyeket rendező bizottság tagjait, hogy a fővárosi vendégeknek a vasutnál leendő fogadásánál jelenjenek mind meg. A jelvényeket Deáky Albert elnöknel vehetik át.

Babérkoszoru Küry Klára-rának. A március 15-iki ünnepélyeket rendező bizottság halálja jeléül a kedves művésznőnek egy szép babérkoszort óriási nemzeti szalaggal fog adni.

A vendégek fogadtatása. Thaly Kálmán és Küry Klára, a március 15-iki ünnepély főszereplői holnap este 10-kor a gyorsvonattal érkeznek Kolozsvárra. Azindokánál a kiváló vendégeket a március 15-iki állandó bizottság fogja fogadni, Thaly Kálmánhoz dr. Török István, Küry Klárához Deáky Albert fog ünnepi beszédet intézni. A fogadás ünnepélyességét nagyban fogja emelni, hogy a mint halljuk a közönség minden köréből sokan készülnek a kedvenc vendégeket üdvözölni.

Tudomásul. Szives tudomására kívánjuk hozni a közönségnek, hogy a kik a március 15-iki ünnepélyre helyeik iránt előjegyeztek, jegyeiket holnap, kedden Deáky Albert elnöknek lakásán (ho-magyar utca) kiválthatják.

A bíróságok és márc. 15-e. Nemzeti ünnep nap márc. 15-e, melyet meg kell ünnepelni nem egy pártnak, hanem az egész nemzetnek, vallás, nyelv és nemzeti különbség nélkül. Így fogja fel ezt az országgyűlés is, mely ezen a napon gyűlést nem tart. Annál szomorúbb és annál visszatetszőbb az, hogy a bíróságok, a melyeknek testületében működő férfiak kebelében a hazafias érzés lángja lobog, erre a napra is tűznek ki tárgyalásokat. Nem hisszük, hogy e nemzeti ünnep hangulatával ellenkezni akaró szándékoskossá forogna itt, fenn, inkább azt gondoljuk, hogy elnézésből történik márc. 15-ére a tárgyalások kitűzése. Felhívjuk azért az elnökök és bírák figyelmét e nap megünneplésére. Nem arra való ez a nap, hogy azon a felek egymással veszekedjenek, hanem arra való, hogy azon jó barát és ellenség, felperes és alperes egy lélekkel ünnepeljen, lezárva e nap folyamán a torzalkodás, egyenetlenkedés és perlekedés nyitgait és békítőnapot bélyegít. Kérjük a mostani márc. 15. nap alkalmából is a bíróságokat, hogy a kitűzött tárgyalások közül, a melyek elhalaszthatók, halassza el, hogy mentől kevesebb mérvben legyen az ünnepi béke és egyetértés perlekedés által megzavarva. Teljes bizalommal írjuk meg ezt a kérést, mert tudjuk, hogy teljesedésbe megy a bírák részéről, kik a saját hazafias érzésükre és szívükre hallgatva fognak intézkedni, a nélkül, hogy erre felülről rendeletet vagy utasítást várnának.

Az Erdélyi Rézsi Nőpar-egyesület évi rendező közgyűlését tartotta tegnap, vasárnap d. e. 11 órakor a városi közgyűlési termében. Szép számú közönség volt jelen a nemes célú és szép küldetésű egyesület közgyűlésén, melyen br. Wessellényi István, az egyesületnek immár 8-ik éve önfeláldozó, buzgó nőelnöke elnökölt. Az eljenzéssel fogadott elnöki beszéd után, mely foglalkozott a lefolyt évben létrejött üdvös reform-munkával, Polcz Rezső, titkár terjesztette elő választmányi évi jelentését és Turcsányi Gyula pénztáros a vagyonszól és a költségvetésről szóló jelentéseket, melyek mind egyhangulag tudomásul vétettek. A m. kir. kereskedelmi minisztert, melynek fennhatósága alá tartozik, az egyesület fenn tartotta nőpar-iskola, a Felszeghy iparfelügyelő képviselte. A gyűlésen megválasztottak: Bánffy György, gróf, férfi-elnöknek, Kozma Ferenc alelnöknek, és Patay Andrásné választmányi tagnak. Lengyel Dánielné, a nőpariskola választmányi igazgatója, a tisztelő a közgyűlés színe előtt is lemondván, a menyiben ezt csak a tanév végeig hajlandó betölteni, megfelelő intézkedéssel a választmány megbízottá. A gyűlés az elnöknek lelkes elismeréssel ért véget, kinek a közgyűlés önfeláldozó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Virágbazár. Szombaton és vasárnap a redoute nagy terme zafolással volt tele. Vasárnap mesterség volt lélegzetet is venni. Ember ember mellé volt szorosan ékelve. Főtt, sült és izzadt az egész ember tömeg. Hanem azért mindenki jól találta magát. A buffetnek ha még tíz annyi asztala van, az se lett volna elég. A hangverseny mindkét napon kitűnően sikerült. Gözsi Géza, Girsik Gyula, Váradi Miklós és Fabianek Berta énekeltek szépen, lelkesen, elragadóan. Váradi Miklósnak pompás népdalát meg is újrázták. Kemény Jolán bárónő kiváló művészi technikával játszott zongorán. Szépen sikerült tegnap Benel Antal zongora játéka is. A rendezőségnek nagy érdemei vannak a kiválóan sikerült eredményért.

A Kolozsvárt alakult Vasvári kör ünnepi ülését márc. 15-én délelőtt 11 órakor tartja az iparos egylet palotájának termében Szabó Samu elnöklete alatt. A gyűlés nagyon érdekes lesz. Felolvas Hegyesi Márton történetirő érdekes adatokat a gyalui havasokon, fúntinellen, a Vasvári csapata ellen a méczok által elkövetett mécsárlásról. A Vasvári kör jegyzője pedig nagyon érdekes ismertetésben Vasvárit, mint történetirőt fogja bemutatni. Az érdekes ünnepi gyűlésen szívesen látják a tagokon kívül a negyvennyolcos honvédek, fiatalokat és más érdeklődőket is. Külön meghívókat nem adnak ki. Belépő díj nincs.

Hegyesi Márton történetirő e hó 14-én este Kolozsvárra érkezik, hogy felolvasson a Vasvári kör ünnepélyén, mely 15-én délelőtt 11 órakor az iparos egylet főtéri palotájában lesz. Hegyesi este 7 órakor jön a Nagyváradi felől vegyes vonattal. A Vasvári Kör tagjaiból alakult bizottság Szabó Samuval a vasuti pályaháznál fogják fogadni, hova előre kivonulnak. 14-én este a vendég tisztelőre társas estélyt fognak tartani a Benigni palotában levő Nagy Ferdinánd vendéglőjének külön termében.

Társas estélyt tart holnap 14-én este a Vasvári-kör, ersikye-múzeum 48—49 Tört. Lapok s a kolozsvári öreg honvé-

dekből alakult bizottság a Benigni palotában levő Nagy Ferdinánd vendéglőjének külön termében, Hegyesi Márton 48—49-es történetirő tisztelőre. Ez a havonként 15-én megtartani szokott társas összejövetel helyett tartatik, tekintettel a márc. 15. szent ünnep napra, mely a külön összejövetelt az együttes ünnepnél fogva megakasztja. Az estélyen az úgy minden barátját szívesen látják.

Bankett. A nagy napon, március 15-én, a fővárosi vendégek tisztelőre rendezendő bankett a Központi-szálloda éttermében lesz. A banketten nők is nagy számmal fognak megjelenni, a mint azt az előjegyzésekből örömmel konstatálhatjuk. Egy térték ára 1 frt 50 kr. Jegyek kaphatók a nagytőzsdében és Walton Eduárd főtéri ártletében.

A pályaudvar kibővítése érdekében a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, valamint több kereskedő már több ízben kérelmezett; a kérelmet indokolták, hogy az évek óta tapasztalt körülmény, hogy a folyton növekvő forgalom befogadására a közönség méltányos igényei, valamint a vasuti szolgálat kielégítésére, a jelenlegi pályaudvar hovatovább mind szűkebbnek bizonyult. Most azon örvendetes fordulatot jelenthetjük, hogy a kereskedelmi miniszter átlátván a panasz jogosultságát, utasította a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy az állomás kibővítésének kérdését tanulmányozza s ez alapon tegyen megfelelő javaslatot. Végre tehát alapos kiáltásunk van arra, hogy a mindinkább emelkedő személy és tehertforgalomnak megfelelő pályaudvar fellet fognak rendelkezni.

Színház hírek. A Kaposi gyöngéke és Kápolnai rekedsége következtében lemaradt „Tündérforrás” cz. eredeti opera ma kerül újból színpadra vele E. Kovács Gyula vendégjátékával: „A váróteremben cz. 1 felv. kedves vigjáték. Berczik Árpádnak a Garai-pályázaton első díjat nyert vigjátéka a „Mai divat” holnap, kedden kerül nálunk bemutatásra. A „Mai divat” a minap került először színpadra a bpesti nemzeti színházban, és a lapok a lehető legelgőzöbben nyilatkoztak felőle. A vigjáték főszereplője egy „jukker” leány, akit Dely Emma személyesít. A többi főszereplők, legnagyobbbrészt u. n. jukkergyerekek: Magyar, Főris, Szerény, Hunyady, Várady. A komolyabb elemet képviselik: Hunyady, Gál, Rátónyi stb.

A kolozsvári iparos ifjak önk. és beteg segélyező-egylete március 25-én részben saját tőkéje gyarapítására, részben az elagott iparosok menháza-járára, műkedvelő előadással egybekötött zárkörű tánc estélyt rendez. Felhívjuk a nagy közönség figyelmét erre, mivel humanus célról van szó. A műsorban Hadasi Sándor színművész rendezése mellett a műkedvelők által adatik Tündérlak Magyarhonban, vagy Rókaant huszár.

A márciusi hó és a leányok. Azt mondják: üdeseget, bált és rózsákat fest a márciusi hó az arcokra. Eltávolítja a szeplőt s az arcz ama foltjait, a melyek rovására vannak a szépségnek. Erre most kedvező alkalma van a leánysegregnek megpróbálni. Napok óta fehérlik a márciusi hó a fedeleken és a kertekben. Egyik nap melege elolvastja, a másik új borjú frisset szítal helyére. Valószínűleg márc. 15-ke alkalmából is fehér lepel fogja díszíteni a mezőt. A leányoknak most alkalmuk van megpróbálni a márciusi hó szépítő hatását, alkalmat keresni és szerezni ezáltal arra, hogy megtisztult, megszépült áru arcokkal várják a husztót, fogadják az öntözöket és a leg-szebb reményekkel eltelve nézzenek a sokat ígérő zöld farsang felé.

Elvezett pnteken este a redoubtban való színelő a lépcsőkön egy nő aranygyűrűt. Becsületos megtaláló kérieti azt a kiadóhivataltba letenni.

Nagyon szép ünnepi számot ad ki az 1848—49. Történelmi Lapok, a márc. 15-iki ünnepély alkalmával. A legelőkelőbb írók 48—49-es honvédek visszaemlékezéseit fogja a lap tartalmazni. A „Nemzeti Dalt” Petőfi Sándor eredeti kéziratában mutatja be és azonkívül több igen szép alkalmi illusztrációval van díszítve a lap. Legszebb az az ajánlata a lap szerkesztő bizottságának, a melyet márc. 15. bizottságok, honvéd egyletek, iskolák örömmel fogadtak, hogy a lap példányai előadásból kétharmad részt szegény honvédek segélyezésére, iskolák pedig ünnepi alap létesítésére fordíthatnak. Ez a nemes ajánlat virzhangot keltett az országban minden felé. Az első hírre több helyről történt tömeges megrendelés. Brassóból egy testület 200 példányt rendelt.

Vásár. A most lefolyt országos vásáron eladott: 692 darab szarvasmarha, 177 darab ló, 113 darab borjú, 41 darab bárány, 217 darab sertés és 43 drb malacz, összesen 1288 darab.

Színház.

„Romeó és Julia” a szerelem örök szép tragoediája került színpadra szombaton este Maróthy Margit jutalomjátékával.

Nem mondok új dolgot, de lehetetlen számot nem adni arról a benyomásról, a mit Shakespeare minden darabja gyakorol az emberre. Az örök emberi indulatoknak hatalmasabb és igazabb rajzolója soha sem volt és tán századok se szűnnek hasonlót ehhez a szellemóriához. Shakespeare e darabjában a szerelem főnézős indulata dominál. Az a szerelem, a mely lobog, viharzik; nem ismer akadályt, törvényt, parancsot. Nem törődik a viszonyokkal, nem mérlegeli a körülményeket, csak szeret. Ilyen szerelem edzi vakmerőséggé a szívet, ilyen szerelem nemeseíti meg a lelket, ilyen szerelem aranyozza meg az életet és ilyen szerelem köt barátságot a halállal.

Shakespeare ismerte a boszút, a gazságot, a gyűlöletet, a féltékenységet, az irigységet és minden indulatát a léleknek, — de úgy talán egyet se ismert, mint a szerelemet. Az örömmel mennyi féktelen kitérőre, midőn a két szerelmes boldogságáról álmodik; a bánatnak milyen sötét keserve, midőn elválnak és a kétségbeesésnek milyen megrázó momentuma, a midőn meghalnak.

A színészi intelligenciának nem csekély mértéke szükséges ahhoz, hogy Romeót és Juliát híven és a nagy költő intenciójának megfelelően mutassa be a színész a néző közönségnek. És szívesen konstatáljuk, hogy úgy Maróthy Margit (Julia), mint Rátónyi (Romeó) igen csekély kívánni valót hagytak fenn. Mindkettő tehetséges és törekvő művészi erő, a kik ambícióval lépnek a színpadra és öntudatosággal végzik feladatukat Maróthy Margit, Julia szerelmét igaz érzéssel reprodukálta. Boldog szerelmében rajongott, boldogtalan szerelmében könnyezett és vesztett szerelmében kétségbeesett. Mindent volt igaz hangja, mely a szívből jött és szívbe talált. A közönség sok tapsal jutalmazta. Koszorúkkal és bokréttakkal tüntette ki a fiatal művésznőt.

Rátónyi Ákos Romeo-jában sokkal több volt a sikerült, mint a nem sikerült jelenet. Olyan érdem ez, a mely teljes elismerésre méltó.

Megyery és Gál Gyula, Szathmáry Krasznayné, Pusztay szerepeikben szintén tetszésben részesültek.

Vasárnap délután „Dunán apó és fia” című operette került előadásra zajos és vig hangulatu közönség előtt; este pedig a „Neslei torony” című hyperromantikus dráma. Ezt a drámát Dumas írta. A híres francia író regénynek szánta minden valószínűség szerint és határozottan tévedett, hogy mégis színművet csinált ebből a hihetetlenül romantikus themából.

Kovács Gyula és Hunyadi Margit emelkedtek ki a szereplők közül. A szereposztás többi része végképpen el volt hibázva. Ezt a hibát semmiféle kritikával most már helyrehozni nem lehet.

T. P.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti átvirata)

Országgyűlés.

Budapest, márc. 13.

A ház mai ülésén az elsőnek Terényi József volt békésmezei főispán beszélt, a ki a közoktatásügyi tárcza mellett szonokolt nagy hűvel.

Szemrehányásokat tett az ellenzéknek, hogy ígérte dacára nem pártolja a kormány egyházpolitikáját.

Mai ülésnek kimagasló eseménye volt Ugron Gábornak, a 48-as párt vezérének nagyhatalos beszéde, melyben élesen támadta a kormányt.

A kötelező polgári házasság helyett, mely még a nép szellemét nem hatotta át, ajánlja a facultativ polgári házasságot.

Az anyakönyvezetéről megjegyzi, hogy az tisztán csak a kormány protegáltjainak javára államosítottatik.

Erélyesen követeli a katolikus autonómia behozatalát.

A szegény papok számára azt kívánja, hogy az állami költségvetésben történjék gondoskodás róluk.

Végül határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a kormány vegye le napirendről az egyházpolitikai kérdéseket.

Vadnay Károly pártoló felszólalása után Polonyi Géza beszélt és kijelentette, hogy míg egyfelől barátja a polgári házasságnak és az anyakönyvezetés behozatalának, addig ellensége a zsidók recepcziójának.

Hévesen keltet ezután Tiszáék ellen, mire zajos jelenetek következtek.

Tisza István Bekács Gusztáv személyes felszólalásaikkal nagy vihart idéztek elő a házban.

Rosenberg Polonyi ama védja ellen, hogy azért nem kívánja a recepcziót, mert a zsidók nagy része nem magyar, statisztikailag próbálta

bebizonyítani, hogy a zsidóságnak legnagyobb része magyar az országban.

Az ülés végén Tisza István beszélt, kit folytonos közbeiktatásokkal szakítottak félbe.

Szerencsétlenség Budapestén.

Budapest, márc. 12.

A budapesti gőz tramvai elgázolt egy kocsit. **Meghalt két asszony**, többen megsebesültek.

Vilmos császár a papánál.

Budapest, márc. 13.

Vilmos császár folyó év április havában a pápát meg fogja látogatni Caprivi miniszter társaságában.

Panama-per.

Budapest, márc. 13.

Párisból írják a következőket: Cottune ismert vallomása folytán Burgeis igazságügyminiszter lemondott.

Munkástüntetés Bécsben.

Budapest, márc. 13.

Bécsben 8000 munkás tüntetett a márciusi harezok évfordulóján.

Szerb választások.

Bpest, márc. 13.

A szerb választások határozott győzelmet biztosítanak a liberálisoknak.

A király lemondása.

A párisi Figaro szerint a király azért hosszabbítja tartózkodását, mert lemondani akart Károly Lajos főherceg javára.

Nemzeti színház.

Bérlet 188. szám.

Kolozsvárt, kedd, 1893. márc. hó 14-én.

MAI DIVAT.

Eredeti vigjáték.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.*

Nyilatkozat.

Alőírott ma megbízottaimmal felkerestem Wertheimer Miksa szeszgyárost, hogy az atyám megsértésért elégtételt adjon. Nevezett az elégtételt adását megtagadta, miért is őt a nyilvánosság előtt gyávának és szavaiért helyt nem álló embernek declarálom. **Schwartz Samu, s. k.**

Városunk értelmisége fel van háborodva egy néptanító éjjeli garázdálkodása miatt s méltán, mert milyen erkölcsi eredményt lehet oly embertől várni — kinek hivatala tanítani, jó példával előrehaladni, ő pedig a helyett a legutóbb példát szolgáltatja híveinek.

De álljunk elő tényekkel és nevekkel! Hétfőn f. hó 6-án történt éjféltájban. Három fiam, kinek egyike alászt, utazásomból való visszaérkezésemért várva a „Hungária” szálloda előtt három férfiural találkozott. Ez egyik (Osváth János ref. tanító) ráfordított az egyik fiamra: hogy mit keres itt, és még mielőtt még feleletet várt volna, állatias vadassággal boffításokkal kezdte támadni, öccse pedig, a ki bátyjának segítségére sietett hasonló bánásmódban részesült.

Hogy fiam e váratlan, durva támadások ellen védehesse magát, nem maradt volna más mód, mint szuronyát használni; de ez sokkal józanabb, higgadtabb, semhogy felfelgélése dacára, meg nem gondolta volna, hogy durva támadója családosa, kinek tisztessége, művelt, felesége van — és csakis ennek köszönhető, hogy fiam inkább túrték Osváth uram kicsapongását, mintsem családját szerencsétlenné tegye.

Tehát tudja meg igen t. néptanító ur, hogy nem gyávaság volt oka annak, hogy fiam visszavonultak, hanem a val dicsekedett — miszerint Ön egyedül képes volt legyőzni három ifjút.

Tanuságl hívom az egész várost, hogy fiam a legszelidebb és legtisztességesebb ifjak közé tartoznak, hogy azok ellen, bár nem tanítók, még soha, de soha panasz fel nem merült, hogy azokat korcsnóban vagy kávéházakban iszákosan még nem látta senki. Itélen tehát egyelőre a közönség, vajjon a tanító ur magaviselete állásához műveltségéhez illő-e, vagy sem. Különben megtevém a kellő lépéseket, hogy a bíróság is mondja ki ítéletét, vajjon a néptanító hivatva van-e tisztességes polgárokat ocsmányul az utcán megátadni?

Gy. Fehérvár, 1893. márc. 10.

Kiváló tisztelettel

Lobstein S.

kereskedő.

* E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szék.

H i r d e t é s e k.

Sz. 257—1893.

261. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Sugár József ügyvéd végrehajtónak Burghardt Ágostonné szül. Kerekes Anna végrehajtást szenvedő elleni 481 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék, a Kolozsvár városi kir. járásbírója területén levő, Kolozsvár sz. kir. város határára fekvő, a fenti végrehajtást szenvedő tulajdonú felvett kolozsvári 1567. sz. tjkbeni A + 6. sz. 6293. hrsz. birtokra 441 frt becsárban, mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1893. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor ezen kir. törvényszék 14-ik számú szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alatt eladandó fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok 10⁰/₁₀₀-át, vagyis 44 frt 10 krt bántpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-sa értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Kolozsvárt, 1893. évi január hó 23-án.

REINBOLD ARTHUR,
kir. törvényszéki bíró.

BRASSÓI PORTLAND CEMENT-GYÁR BRASSÓ (Erdély.)

Ajánl legkitünőbb minőségű
portland cementet
bármely vasúti állomáshoz szállítva
nagyon olcsó árban.

351. (3—10)

ALAPITTA-
JÓZSEF főherceg
udvariTOTT 1858-BAN.
Ő cs. és kir. Fensége
szállítója.

WALSER FERENCZ

I-só magyar

gép- és tűzoltó-szerek

gyára,

HARANG- és ÉRCZÖNTÖDÉJE

Kolozsvárt, Belmonostor-utca 12.

Elvállal

Vízvezetők és Csatornázások

berendezését, városok és magánok részére.

KÖZ- és MAGÁNÚRDÓK

felszerelésére.

Villámhárítók felállítására.

Szállít

Vont vas csöveket

Öntött vas csöveket,

szomszédosított

kőgárgacsöveket

csatornázásokhoz.

LÉGSZESZ

és

SZELLŐZTETÉSI

berendezéseket.

Képes árjegyzékek és részletes költségvetések díjmentesen küldetnek.

Elvállal

mindennemű

vizi munkát.

Szállít és készít

Kútszivattyukat.

Tüzi és kerti

fecskendőket,

szagtalan ürszékeket

stb. stb.

A javító-műhelyben minden javítás elvállaltatik.

Képes árjegyzékek és részletes költségvetések díjmentesen küldetnek.

148. (18—2)

H i r d e t m é n y.

Építkezés folytán

külfarkas-utca 20. sz. alatti kertben

egy favázas fallal bíró és jó karban álló

nyári lakó-ház,

mely szőlőkben előnyösen alkalmazható,

jutányos áron eladó.

Értekezhetni Baranyásár-sor (Trencsin-tér) 6. szám alatt, a tulajdonosnál.

258. (1—2)

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szén, de gazdag, fől kötött szén-savtartalmú kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szén-sav csekélyebb jelenléte megövi a beteg, sőt veszedelmes igazástól, ellenben a fől kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrésekre való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szén-savtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tudóbajokban**, különösen **tüdővérzés**eknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használható.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb **Görbősdoriban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navrátil, dr. Poór, dr. Köty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményekkel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a kolera-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítóház,
Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

214. (2—12)

Birtokot keresek

megvételre

40,000 frttól 150,000 frt értékig.

Részletes ajánlatokat kérek alábbi címre:

N. NALÁCZY GEJZA,

Kolozsvár, Belmonostor-utca 6. sz.

240. (3—3)

Gyön, örü minták magánnevek részére ingyen és és bérmentve. — Tartalomdús mintakönyvek szabók számára bérmentve.

Nem adok minden méterrel 2 és fél vagy 3 és fél frtyi engedményt, sem ajándékokat a szabóknak, mint a konkurrens cégek teszik, az én áram szabott és netto árak, hogy magánnevűm olcsón és jól vásárolhassanak — Övöm a t. közönséget a konkurrens cégek keltés árendáményes leveleiről.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és desking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok, veterán, tűzoltó, tornász, cseléd egyenruhákra, teke és játékasztalokra való posztó, lóden vízmentes kelmék, vadászkatokra, mosó kelmék, utazó pladók 4—14 frtig. — A ki jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyapjú posztóruát, nem pedig a mindentől kinalgatott s a szabó fáradságára s költségére nem érdemes gipsz rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOSHOZ BRÜNNBEN,
(Ausztria Manchestere). Állandó posztórak-
tár fél millió értéken feül.

Hogy üzletem nagyságát és versenyképességét kimutassam, kijelentem, hogy Európa legnagyobb posztókiállítását, a hámngarn szövetek, szőné és könyvkötő kellekét gyártását kezembem egyesítettem. Hogy ezekről a n. é. közönség meggyőződhesse, meghívom nagy helyiségeim megtekintésére, melyekben 150 embert foglalkoztatok.

Szétküldés csak utánvétellel. — Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

180 (10—24)

TESSITORI és GURISATTI szobrászati műterem és Cementöntőde

Kolozsvár, Major-utca 6.

Elvállaltatnak helyben és vidéken minden e szakmába vágó munkák, u. m.: építészeti d'sztmények, **Gypt, Cement, Terracotta és kőből, Granitto-Terrazzo, Betonrozások, csatornázások, szőkőkútak, fűrdő-kádak, Cementlapok és Mozaik lapok**kal kövezések elkészítésére stb. stb. a legolcsóbb ár és jótállás mellett.

Raktáron tartanak **Cement-lapokat** minden mérték és színben.

187. (9—10)

MEGHIVÓ.

Miután az „ECONOMULU” hitelintézet és takarékpénztár, a mai napra kitűzött közgyűlést — a megjelent részvényesek elégtelen száma miatt — nem tarthatta meg,

folyó évi április hó 4-ike
d. e. 10 órára

ujabbi közgyűlés

tűztetik ki

a következő tárgysorozattal:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1892. évi mérleg megállapítása és osztalékok meghatározása.
4. Az igazgatóságba egy tag megválasztása 2 évre.
5. Az intézet tisztviselői nyugdíj-szabályzat megszavazása.
6. A jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.
7. Esetleges indítványok.

Ezen közgyűlésre részvényesek azon hozzáadással hívatnak meg, hogy ezen közgyűlésen, a jelen levők az alapszabályok 25. §-a értelmében fognak határozni.

Kolozsvárt, 1893. március hó 11-én.

257. (1—1)

Az igazgatóság.

Finom, Genre-szerű könnyű Fűzők,

tartósan készítve.

Alkalmas és kényelmes Specialis szabás:

Kövérek, Gyenge mellűek és Ferde
növésűeknek.

Emlő fűzők, Egyenes tartók

felöltöttek és gyermekeknek,

Szakszerű és gondos kivitelben.

Bischoff Katalin fűző-műtermében,

Kolozsvár, Sétatér-utca 5. sz.

Számos elismerés!

243 (4—20)

Eladó ALSÓ-ZSUKON

egy kazal, körülbelől 80 szekér

régi széma

egy kazal, körülbelől 50 szekér

kitünő minőségű

szénafűi sz. na.

Felvilágosítást nyújt HORVÁTH JÓZSEF intéző,

Alsó Zsukon

254 (2—4)